

STANOWISKO

Związku Powiatów Polskich

Warszawa, 29 czerwca 2007r.

w sprawie realizacji ustawowych zadań powiatów w sytuacji kryzysowej wynikającej z akcji protestacyjnych prowadzonych przez środowiska pracownicze ochrony zdrowia

Ustawodawca, przekazując w 1999 roku samorządom powiatowym pełnienie funkcji organów założycielskich dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, równoległe przekazał pakiet nierozwiązanych problemów dotyczących systemu ochrony zdrowia. Za niski poziom nakładów na ochronę zdrowia w Polsce był wówczas problemem podstawowym i pozostaje, niestety do dzisiaj aktualnym.

Należy przypomnieć, że zasady finansowania ochrony zdrowia skonstruowano w taki sposób, iż samorzady terytorialne nie wyposażono w jakiegokolwiek środki finansowe na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia, obciążając je równocześnie odpowiedzialnością za zadłużenie prowadzonych zakładów opieki zdrowotnej, nierozwiązanymi problemami kadrowo – placowymi, czy też koniecznością modernizowania niedoinwestowanej bazy szpitalnej.

Mimo tego, od początku swojej działalności samorzady powiatowe, a także działający w ich imieniu Związek Powiatów Polskich, traktują bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców – członków wspólnot samorządowych, jako priorytet, podejmując w tym zakresie wielorakie i skuteczne działania.

Niedopuszczalne jest jednak ciągle obciążanie organów założycielskich skutkami decyzji rządu i parlamentu, powodującymi pogarszanie sytuacji ekonomicznej szpitali powiatowych.

Tak stało się w przeszłości, między innymi w przypadku regulacji zawartych w tzw. ustawie 203, czy też zapisów ustawy z dnia 22 lipca 2006 roku o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń. W obu tych przypadkach, z mocy ustawy zobowiązywano dyrektorów szpitali do podnoszenia płac pracownikom, nie gwarantując równocześnie niezbędnych środków finansowych na ich wprowadzenie. Ostatecznie powodowało to, z jednej strony ograniczenie środków na działania rozwojowe w szpitalach, a z drugiej narastanie skali zadłużenia tych placówek.

Mając na uwadze obecną niezwykle trudną sytuację w ochronie zdrowia, powszechne i społecznie akceptowane protesty oraz roszczenia placowe pracowników ochrony zdrowia, należy jednoznacznie stwierdzić, że samorzady powiatowe realizując przypisane im zadania z zakresu ochrony zdrowia, nie dysponują żadnymi środkami finansowymi na rozwiązanie tych nabrzmiałych problemów.

Ostrzegamy, że podpisanie zbiorowych układów pracy dla placówek ochrony zdrowia, bez zabezpieczenia środków finansowych adekwatnych do skali podwyżek oraz bez udziału organów założycielskich i dyrektorów placówek ochrony zdrowia jako pracodawców, będzie rozwiązaniem niekonstytucyjnym.

Kluczem do rozwiązania wymienionych wyżej problemów są, bowiem, pilne decyzje rządu i parlamentu w sprawie wprowadzenia kompleksowych zmian porządkujących system ochrony zdrowia i ubezpieczeń społecznych.

Zmian wielokrotnie zdefiniowanych i od lat deklarowanych, a dotyczących między innymi:

- wysokości nakładów na ochronę zdrowia ze środków publicznych,
- odpłatności obywateli za świadczenia zdrowotne,
- konkurencyjności dla powszechnego obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego,
- równości podmiotów publicznych i niepublicznych działających w systemie ochrony zdrowia,
- kwestii pracowniczych, w tym dotyczących wynagrodzeń.

Wobec zaistniałej sytuacji w ochronie zdrowia Związek Powiatów Polskich oczekuje od rządu Rzeczypospolitej Polskiej:

- zwiększenia nakładów na ochronę zdrowia ze środków publicznych do poziomu zbliżonego do krajów Unii Europejskiej tj. minimum 6 % PKB;
- zagwarantowania świadczeniodawcom środków niezbędnych na wprowadzenie określanych ustawowo podwyżek płac dla pracowników służby zdrowia;
- zapewnienia środków na dokończenie restrukturyzacji szpitali powiatowych, między innymi poprzez: wywiązanie się z zobowiązań wynikających z ustawy o restrukturyzacji zakładów opieki zdrowotnej z 2005 r., przekazanie środków na rozliczenie skutków podwyżek płac z tytułu tzw. ustawy 203, uregulowanie płatności z tytułu świadczeń ponadlimitowych;
- stworzenie mechanizmów prawnych dla zapewnienia niezbędnej liczby lekarzy i personelu medycznego w szpitalach i ambulatoriach, przede wszystkim poprzez likwidację barier w uzyskiwaniu specjalizacji oraz skrócenie ścieżki awansu zawodowego lekarzy;
- zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli poprzez gwarancje zachowania sieci szpitali tworzonych na podstawie sytuacji demograficznej i epidemiologicznej na danym obszarze;
- zaplanowania w budżecie państwa środków finansowych w formie dotacji dla samorządu powiatowego, jako środków niezbędnych na modernizację i rozwój bazy służby zdrowia.

Potrzebą chwili jest natomiast udzielić przez rząd odpowiedzi na pytanie jakie działania należy podjąć w świetle sytuacji kryzysowej, wynikającej z rozwijającej się akcji protestacyjnej środowisk pracowników ochrony zdrowia, a szczególnie wobec powszechnego wypowiedzania umów o pracę przez lekarzy.

Ostrzegamy, że brak działań zmierzających do zatrzymania procesu wypowiedzania umów o pracę przez lekarzy może doprowadzić do paraliżu w funkcjonowaniu placówek służby zdrowia, zwłaszcza szpitali.

Podnosimy tę kwestię w imię odpowiedzialności za mieszkańców lokalnych wspólnot samorządowych, nie mając równocześnie żadnych instrumentów prawnych i finansowych na skuteczne rozwiązanie tego problemu.

Samorząd powiatowy nie dysponuje bowiem żadnymi środkami finansowymi na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń w opiece zdrowotnej. Takiej sytuacji nie dopuszczają obecnie obowiązujące przepisy prawa. Nie posiadamy także żadnych instrumentów mogących zapewnić kadry medyczne dla osiągnięcia bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Tadeusz Nalewajk